

සමයෙන් පෙරට අපි එකට

E - ඉගෙනුම් පාසල

භාරණ අධ්‍යාපන කලාපය

ශ්‍රේණිය	විෂයය	වාරය	පාඩම
11	බුද්ධ ධර්මය	තෙවන	(19) බුදු සමයෙන් පෝෂණය වූ සිංහල සාහිත්‍ය

සැකසුම

M.D.Y. සඳුමාලි

බප/භො පරගොඩ කිතුලගොඩ ක.වි.

මහින්දාගමනයෙන් ඇරඹී සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධය

❖ අනුරාධපුර

❖ පොළොන්නරු

❖ දඹදෙණි

❖ කුරුණෑගල

❖ ගම්පොළ

❖ කෝට්ටේ

❖ මහනුවර යුග දක්වා දියුණු විය.

❖ අතීත අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානය වූවේ පත්සලය.

❖ මේ යුගවල සාහිත්‍යකරණයේ බොහෝ සෙයින් නිරත වූවේ හික්ෂුන් වහන්සේලාය.

❖ එසේ නොමැති නම් හික්ෂුන් වහන්සේලා ඇසුරු කළ උගත් පිරිසකි.

❖ ඔවුන්ගේ වස්තු විෂය වූයේ බුද්ධාගම හෝ ඊට සම්බන්ධ මාතෘකාවන්ය.

❖ එනිසා අපගේ සිංහල සාහිත්‍ය හා බෞද්ධ සාහිත්‍ය දෙකක් නොව එකක් බවට පත්විය.

❖ මෙකල ගද්‍ය කෘති මෙන්ම පද්‍ය කෘතිද ගද්‍ය පද්‍ය මිශ්‍ර වූ චම්පු කාව්‍යද දැක ගත හැකිය.

❖ මෙම පාඩමේදී අපි දඹදෙණි යුගයේ සිට සාහිත්‍ය කෘති විමර්ශනය කරමු.

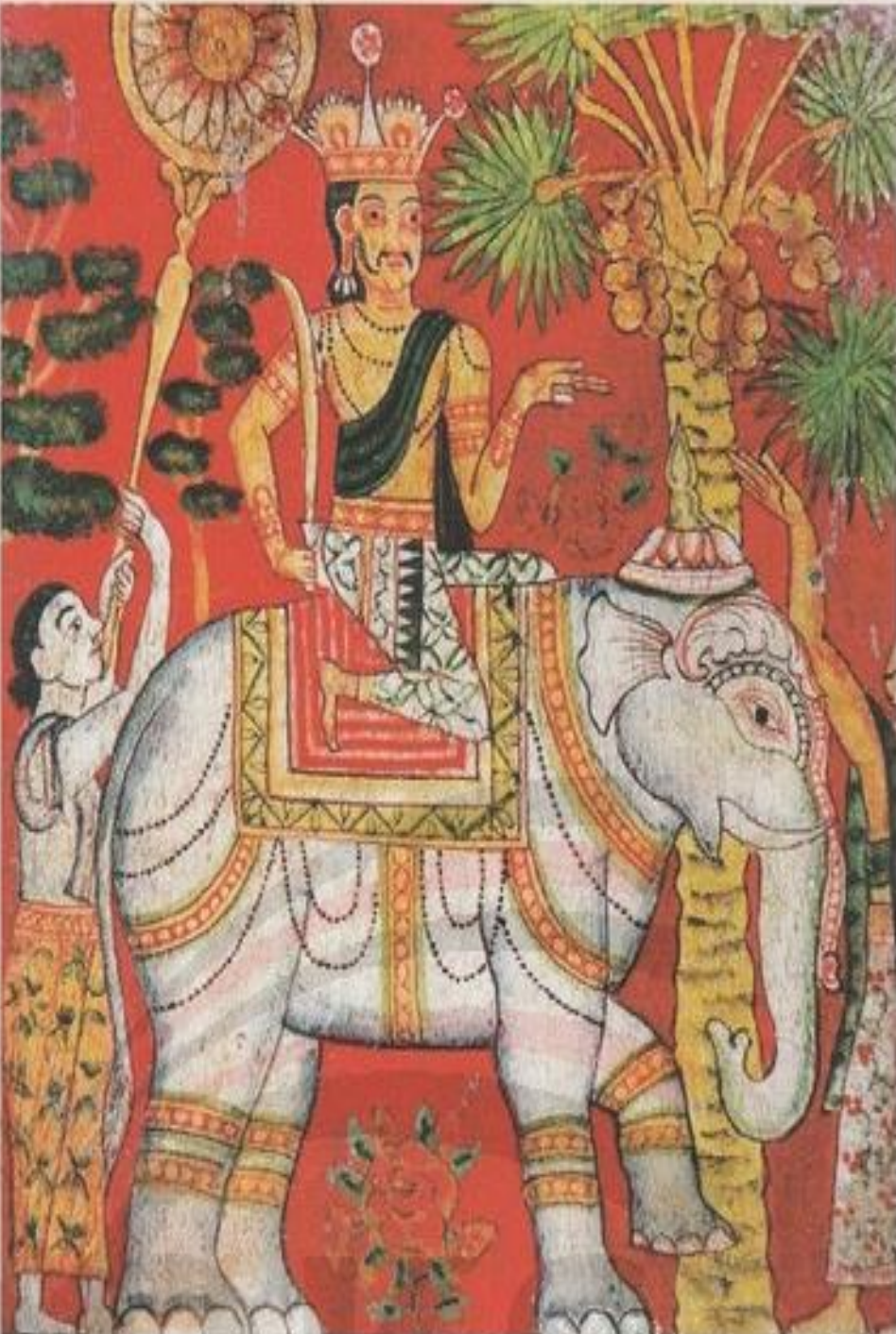

දඹදෙණි සාහිත්‍ය යුගය

❖ සිදත් සඟරාව - සිංහල ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයකි

❖ පියුම්මල් - නිසන්ඩුව

❖ එළ සඳස් ලකුණ - ඡන්දස් අලංකාරය පිළිබඳ විස්තර කරයි.

එළ සඳස් ලකුණ

පාඨ:
සූර්‍ය වැලිවිටියේ සෝපන නාහිමි

ප්‍රකාශනය
විද්‍යාලය පිහිටුවන ලද ආදිතිය සංගමය

දඹදෙණි යුගයට අයත්, අනෙකුත් සිංහල හෝ
වෙනත් සිංහල වචන රචනා

සිදත්
සඟරාව

සේන අම්බලම්ගොඩ

කුරුණෑගල සාහිත්‍ය යුගය

- පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ

✦ පාලි ජාතකට්ඨකථාව සිංහලයට නැගීමෙන් රචිත කෘතියකි.

✦ අප බුදුරජාණන් වහන්සේ පාරමී දම් පුරන සමයේ හෙවත් බෝධිසත්ව අවධියේදී උපන් ආත්මභාව පිළිබඳ මෙහි විස්තර වේ.

✦ ධර්ම දේශනා ශෛලිය උපයෝගී කරගෙන රචනා කර ඇත.

✦ ජාතක කථා 547 කි.

✦ ආසන්න වශයෙන් ගෙන කතුවරයා මෙම ග්‍රන්ථය පන්සිය පනස් ජාතක පොත යනුවෙන් නම් කර ඇති බව පෙනේ.

පන්සිය පනස්
ජාතක පොත් වහන්සේ

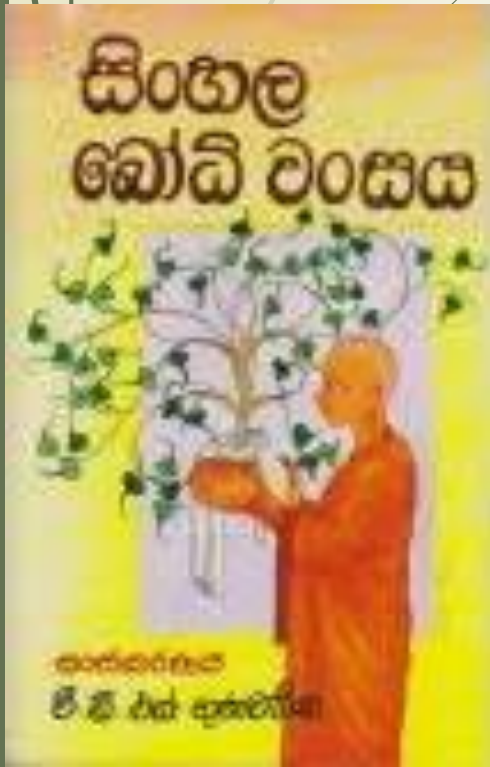

- සිංහල බෝධිවංසය

✦ පාලි බෝධිවංසයෙහි සිංහල පරිවර්තනයයි.

✦ බෝධිසත්වයන් වහන්සේට බුද්ධත්වය ලබා ගැනීමේදී සෙවණ දුන් ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ ඉතිහාසය මින් විස්තර කෙරේ.

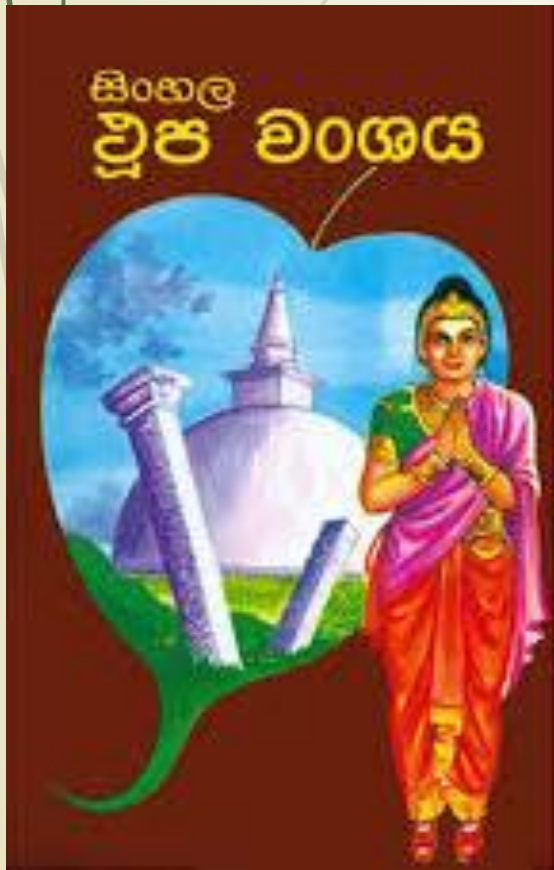
✦ ඊට අමතරව ආනන්ද බෝධිය, ජය ශ්‍රී මහා බෝධිය ලංකාවට වැඩමවීම ,අෂ්ටඵල රුහ බෝධි හා දෙතිස්ඵල රුහ බෝධි රෝපණය ආදිය විස්තර කර ඇත.

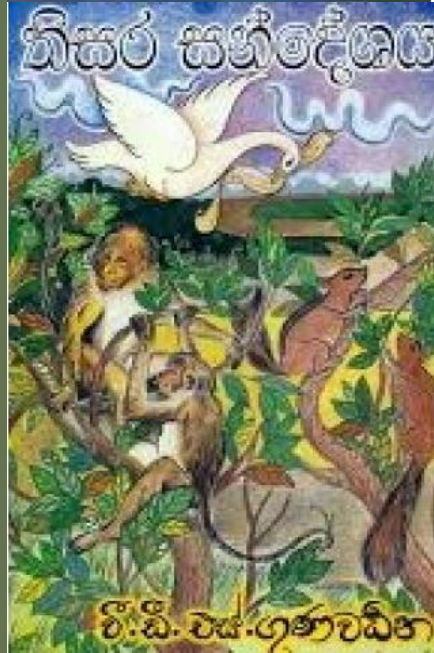
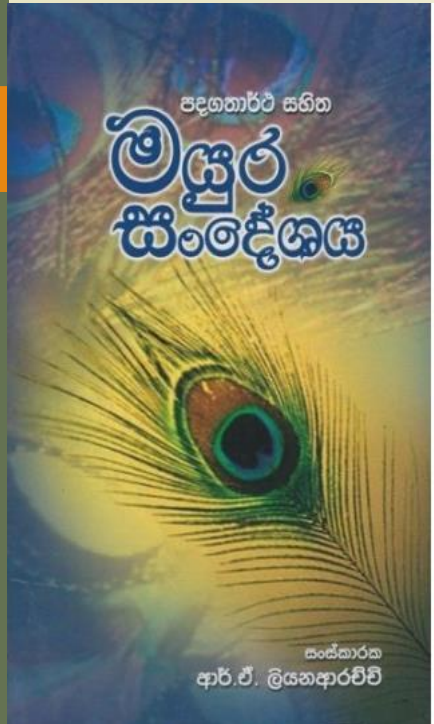

• චූප වංසය

✦ විද්‍යා චක්‍රවර්තී පරාක්‍රම පණ්ඩිත නම් තැනැත්තෙකු විසින් රචනා කර ඇත.

✦ රුවන්වැලි මහා සෑ රදුන්ගේ විස්තරය මෙහි දැක්වේ.

ගම්පොළ සාහිත්‍ය යුගය

✦ සිංහල සංදේශ කෘති මුල්වරට හමුවන්නේ මෙම යුගයෙනි.

- මයුර සන්දේශය

✦ ගම්පොළ පස්වන බ්‍රව්නෙකබාහු රජු කල රචනා වී ඇත.

✦ ගම්පොළ සිට දෙවිනුවර උපුල්වත් දෙවියන් වෙත මොණරෙකු අත යැවෙන පණිවිඩයක් මෙහි අන්තර්ගතය.

✦ කතුවරයා පිළිබඳ සඳහනක් නොමැත.

- නිසර සන්දේශය

✧ ගම්පොළ යුගයේ සංදේශ කාව්‍ය වලට අමතරව රචිත ග්‍රන්ථ කිහිපයකි.

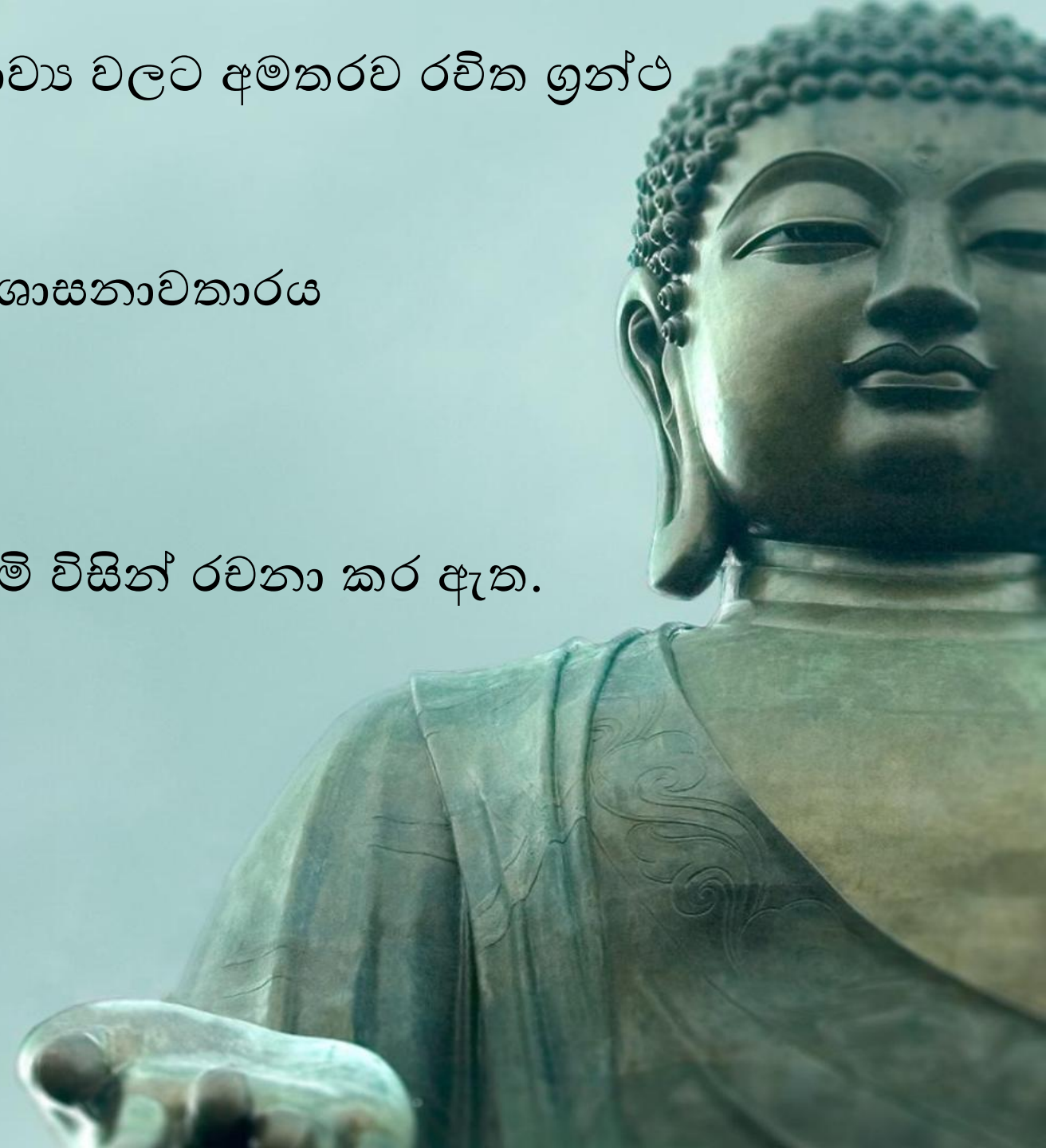
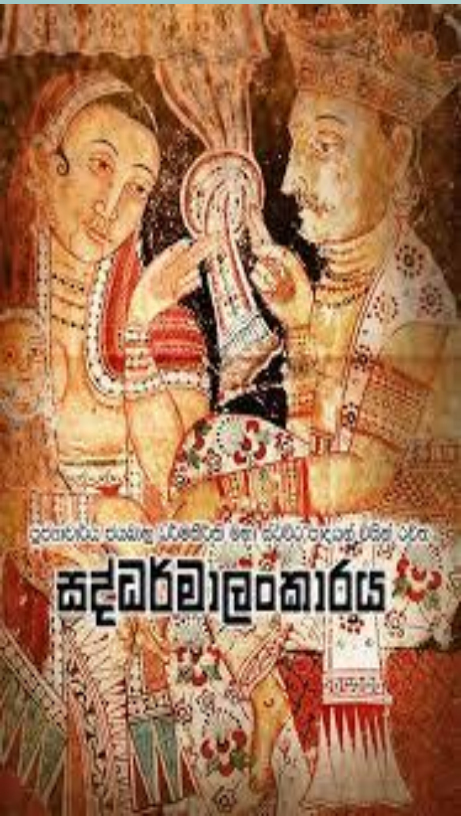
(1) නිකාය සංග්‍රහය හෙවත් ශාසනාවතාරය

✧ ගද්‍ය කෘතියකි.

✧ ද්විතීය ධර්මකීර්ති හිමි විසින් රචනා කර ඇත.

(2) එළු අත්තනගලවංසය

(3) සද්ධර්මාලංකාරය

කෝට්ටේ සාහිත්‍ය යුගය

- ✓ සිංහල පද්‍ය සාහිත්‍යයේ ස්වර්ණමය යුගයයි.
- ✓ ලෝක පූජිත උගත් යතිවරයන් වහන්සේලා විසින් ග්‍රන්ථ රචනා කර ඇත.

ඡඩ්භාෂා පරමේශ්වර කොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමි

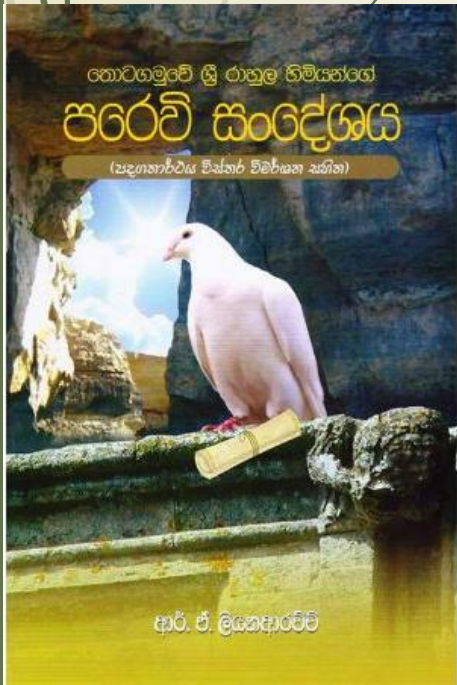
✿ සැලලිහිණි සන්දේශය

✿ පරෙවි සන්දේශය

✿ කාව්‍යශේඛරය

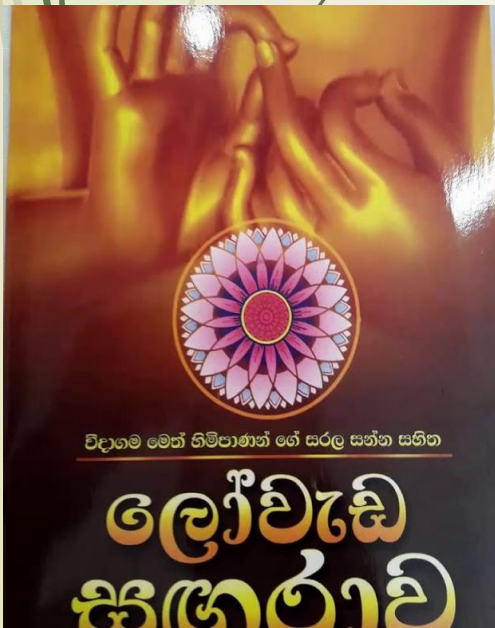
✿ පඤ්චිකා ප්‍රදීපය

✿ බුද්ධිප්පසාදිනිය

විද්‍යාගම මෙමන්‍රෝය නාහිමිපාණන් වහන්සේ

- 📌 ලෝවැඩ සහරාව - මුල්ම කවි බණ පොත
- 📌 බුදු ගුණ අලංකාරය - දිවා රාත්‍රී කීම සඳහා වටිනා ග්‍රන්ථයකි.

මහනුවර සාහිත්‍ය යුගය

- ✦ මහනුවර යුගයේ ලංකාවේ බෞද්ධ අධ්‍යාපනය ක්‍රමයෙන් පිරිහීමට පත්විය.
- ✦ පෘතුගීසි, ලන්දේසි, ඉංග්‍රීසින් විසින් මිෂනාරි පාසල් අධ්‍යාපනය ආරම්භ කරන ලදී.
- ✦ බෞද්ධ තේමා පදනම් කරගත් කෘති වෙනුවට නොයෙක් තේමා ඔස්සේ ග්‍රන්ථ රචනා විය.
- ✦ බෞද්ධ අධ්‍යාපනය යළි ගොඩනගන ලද්දේ ,
 - ✱ හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල මාහිමියන්ගේ ප්‍රමුඛත්වයෙන් ඇරඹී කොළඹ මාලිගාකන්දේ විද්‍යාදාය පිරිවෙන
 - හා
 - ✱ අති පූජ්‍ය රත්මලානේ ධර්මාලෝක හිමි ප්‍රමුඛව ඇරඹී කැලණිය පැලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන ඇසුරිනි.

රත්මලානේ ධර්මාලෝක හිමි

හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමි

කොළඹ මාලිගාකන්දේ විද්‍යාදාය පිරිවෙන

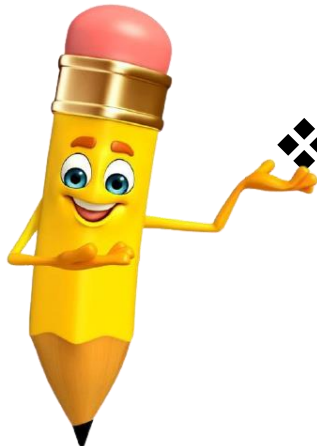

කැලණිය පැලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන

❖ ලෝකය කොතරම් තාක්ෂණය අතින් දියුණු වුවත් මිනිසාගේ සිතූම් පැතුම් ආකල්ප දියුණු කළ හැක්කේ උගත් සාහිත්‍ය කෘති පරිශීලනය තුළිනි.

❖ එමගින් මෙලොව ජීවිතයට පමණක් නොව පරලොව ජීවිතයටද වැඩදායී දේ එක්කර ගත හැකිය.

❖ පාසල් දරුවන් වන අපද, අපගේ පැරණි සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ පරිශීලනය අගනේය.

ඇගයීම

- (1) වම්පු කාව්‍ය යනු මොනවාද ?
- (2) කුරුණෑගල යුගයේ රචිත ග්‍රන්ථ 2 ක් ලියන්න.
- (3) දඹදෙණි යුගයේ රචිත සිංහල ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථය කුමක්ද ?
- (4) ගම්පොළ සාහිත්‍ය යුගයේ සුවිශේෂත්වය කුමක්ද ?
- (5) කෝට්ටේ යුගයේ සිටි උගත් යතිවරු දෙදෙනෙක් නම් කරන්න.
- (6) මුල්ම කවිඛණ පොත කුමක්ද ?

පිළිතුරු

(1) ගද්‍ය පද්‍ය මිශ්‍ර වූ සාහිත්‍ය කෘතීන් ය.

2) පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ
සිංහල බෝධිවංසය

(3) සිදත් සඟරාව

(4) සිංහල සන්දේශ කාව්‍ය මුල් වරට
හමුවන්නේ මේ යුගයෙනි.

(5) ෂඩ් භාෂා පරමේශ්වර කොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමි
වීදාගම මෛත්‍රේය හිමි

(6) ලෝවැඩ සඟරාව

